

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. STEFANA ŻEROMSKIEGO W PONIATOWEJ OBOWIĄZUJĄCY W ROKU SZKOLNYM 2023/2024

Nauczyciele **Szkoły Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w PoniatoŹej** buduj z uczniami relacje oparte na zaufaniu, poszanowaniu godnoŹci ucznia ucząc nawiązywania serdecznego kontaktu, sympatii, szacunku i tolerancji. Kształtują jednostki twórcze, kreatywne, zdolne do sterowania wsny m rozwójem w szkole i poza ni. Nauczyciele pomagają uczniom lepiej rozumieć otaczający Źwiat i zasadnoŹ wsnych postaw, rozwijają umiejtnoŹci komunikacyjne, które umoŹliwiaj dialog z innymi, wspierają rozwój indywidualny i społeczny ucznia, wskazują jak i gdzie szukać sposobów radzenia sobie z zagroŹeniami związanymi zaróŹno z poszukiwaniem wsnej toŹsamoŹci, jak i wzorcami do naŹladowania.

I. Wprowadzenie

Treści Programu Wychowawczo-Profilaktycznego wynikają z przepisów Ustawy Prawo Oświatowe oraz z treści podstawy programowej kształcenia ogólnego, określonej rozporządzeniem MEN z 14 lutego 2017 roku oraz Rozporządzenia MEN z dn. 25.01.2018 r. poz. 214 zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii. Program dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska lokalnego. Integruje realizowane dotychczas działania wychowawcze oraz profilaktyczne i opracowany został w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb w zakresie zapobiegania zagrożeniom.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Poniatowej obejmuje wszystkie działania i treści o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, gdzie wychowanie rozumiane jest jako proces wspomagania ucznia w rozwoju, oparty na indywidualnej osobowej relacji poszanowania godności wszystkich stron (wychowawcy, rodzica, nauczyciela oraz wychowanka), które współdziałają ze sobą, dążąc do osiągnięcia celów wychowania tj. do osiągnięcia pełnej dojrzałości ucznia w czterech podstawowych sferach: fizycznej, rozumianej jako prowadzenie zdrowego stylu życia; psychicznej (emocjonalnej i intelektualnej), która oznacza ponoszenie odpowiedzialności za siebie i współodpowiedzialności za innych oraz otaczający świat; społecznej, która oznacza konstruktywne pełnienie ról społecznych oraz duchowej oznaczającej posiadanie systemu wartości oraz poczucia sensu życia i istnienia człowieka. Wychowawca w tym procesie jest odpowiedzialny za tworzenie warunków do rozwoju każdego ucznia, a wychowanek odpowiedzialny jest za korzystanie z nich.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Poniatowej obejmuje wszystkie działania wspomagające wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami, które jednocześnie ograniczają i likwidują czynniki ryzyka, mogące zaburzać jego prawidłowy rozwój i zdrowe życie. W Programie Wychowawczo-Profilaktycznym bazujemy również na czynnikach chroniących. Chcemy, by nasza szkoła była bezpieczna, by nie dochodziło do zakłócania procesów wychowawczych, które prowadzą do dezorganizacji procesu dojrzewania dzieci i młodzieży oraz zaburzeń w zachowaniu. Chcemy dostarczać wszystkim odbiorcom wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia i występujących zagrożeń, by w konsekwencji nauczyć uczniów odpowiedzialności za własne wybory. Chcemy rozwijać u dzieci więzi z grupą społeczną, aby panowało poczucie przynależności do grupy, kształtować komunikatywność, kreatywność i umiejętności podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów, uczyć odpowiedzialności, kształtując w środowisku szkolnym normy i reguły sprzyjające zdrowemu życiu, które jednocześnie zmniejszają możliwość wystąpienia dysfunkcji.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest aktualizowany w każdym roku szkolnym do dnia 30 września w oparciu o wyniki diagnozy czynników chroniących i czynników ryzyka występujących w naszej placówce oraz na podstawie priorytetów MEiN i Kuratorium Oświaty na dany rok szkolny.

Priorytety MEiN na rok szkolny 2023/2024 to:

1. Kontynuacja działań na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, w tym wsparcie powrotu do szkół języka łacińskiego jako drugiego języka obcego.
2. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, realizację adekwatnego programu wychowawczo-profilaktycznego oraz zajęć wychowania do życia w rodzinie.
3. Doskonalenie kompetencji dyrektorów szkół i nauczycieli w zakresie warunków i sposobu oceniania wewnątrzszkolnego.

4. Doskonalenie kompetencji nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.
5. Podnoszenie jakości wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin udzielanego w systemie oświaty poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wczesnego wspomagania rozwoju dzieci i wsparcia rodziny.
6. Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej.
7. Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji.
8. Rozwijanie umiejętności uczniów i nauczycieli z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.

Program realizowany będzie przez wychowawców klas, podczas zajęć z wychowawcą oraz nauczycieli wszystkich przedmiotów, specjalistów: psychologa, pedagoga, pielęgniarki szkolnej oraz pozostałych pracowników szkoły we współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

II. Główne cele programu

Nadrzędnym celem programu jest wychowanie, rozumiane jako wspieranie wychowanka w rozwoju oraz profilaktyka rozumiana jako interwencja kompensująca niedostatki wychowania. Naszym celem jest kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych, umiejętności intrapsychicznych ucznia, które pozwolą radzić sobie ze sobą i z wyzwaniami świata oraz budowanie jego odporności na potencjalne zagrożenia. Działania określone w niniejszym programie umożliwiają spójne środowisko wychowawcze, w którym wartości i normy życia są zrozumiałe dla wychowanka, w którym wychowawcy współpracują wspierając ucznia w integralnym rozwoju i osiągnięciu pełni człowieczeństwa. Podstawowym zadaniem realizowanego programu jest wspomaganie dzieci i młodzieży w poszanowaniu i akceptowaniu wartości. Działania wychowania i profilaktyki łączą wartości i normy, traktując (w ślad za zapisami Ustawy Prawo Oświatowe) „nauczanie i wychowanie jako respektowanie chrześcijańskiego systemu wartości, przyjmując zasady etyki jako uniwersalne”. W nawiązaniu do tychże zasad etyki prowadzone będą działania szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

III. Obowiązujące akty prawa

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (art. 72),
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka,
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych,
- Konwencja o Prawach Dziecka,
- Ustawa Prawo Oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 roku,
- Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej,

- Rozporządzenia MEN z dn. 25.01.2018 r. poz 214 zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii,
- Ustawa Karta Nauczyciela,
- Programy krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia.

IV. Przy opracowaniu programu uwzględniono:

- obowiązujące przepisy prawa;
- analizę dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły;
- diagnozę czynników chroniących i czynników ryzyka;
- diagnozę oczekiwań rodziców przeprowadzoną badaniami na temat kluczowych celów wychowawczych stawianych przez rodziców w procesie wychowawczym na temat przyszłości ich dziecka oraz oczekiwań rodziców w stosunku do szkoły i szkolnych specjalistów w zakresie wspomagania dziecka w rozwoju;
- ocenę potencjału i możliwości rozwojowych uczniów;
- identyfikacji zasobów środowiska lokalnego;
- zasoby szkoły: przygotowanie merytoryczne nauczycieli do podejmowania działań wychowawczych i profilaktycznych, zasoby materialne (boisko szkolne, pracownia, sala gimnastyczna) zasoby techniczne (wyposażenie pracowni), zasoby organizacyjne (wolontariat uczniowski).

V. Charakterystyka absolwenta

Działania zawarte w programie zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, którego niezależnie od posiadanych indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i uzdolnień cechować będzie posiadanie uniwersalnych cech warunkujących odpowiednie funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Absolwent kończący szkołę:

- dobrze funkcjonuje w swoim środowisku rówieśniczym, w szkole i w domu;
- umiejętnie komunikuje się z innymi, dostosowuje się do zachodzących zmian, reguł i zasad, które wyznaczają kierunek jego działania;
- umiejętnie szuka sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi z poszukiwaniem własnej tożsamości oraz wzorców do naśladowania;
- jest twórczy, kreatywny i zdolny sterować swoim kształceniem w szkole i poza nią;
- potrafi nawiązać serdeczne kontakty, odnosi się z szacunkiem do innych, jest tolerancyjny, empatyczny i ciekawy świata;
- jest otwarty na inne kultury, posiada umiejętności porozumiewania się w języku obcym;
- jest samodzielny, potrafi współdziałać w zespole, poszukuje nowych rozwiązań, wymienia się doświadczeniami z innymi, potrafi porządkować i rozwiązywać problemy;
- potrafi współdziałać z innymi, jest wrażliwy na los potrzebujących, bierze na siebie odpowiedzialność za własne życie i życie społeczne;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi.

VI. Program określa działania w wydzielonych obszarach:

a) Działaniach wychowawczych – promujących zdrowie oraz wspomagających uczniów w rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej oraz aksjologicznej.

b) Działaniach edukacyjnych – mających na celu poszerzanie wiedzy z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia, prowadzących do radzenia sobie ze stresem, opierania się naciskom otoczenia, oraz nabywania umiejętności rozwiązywania konfliktów.

c) Działaniach informacyjnych – na temat skutków zachowań ryzykownych z uwzględnieniem edukacji prawnej.

d) Działaniach profilaktycznych wspierających uczniów:

- w rozwoju i zdrowym stylu życia, podejmując działania ograniczające zachowania ryzykowne;
- którzy ze względu na swoją sytuację materialną, rodzinną i środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych;
- u których rozpoznano wczesne objawy stosowania różnego rodzaju używek, oraz zaobserwowano skłonności do uzależnień behawioralnych.

VII. Uczestnicy programu

Rodzice

Rodzice uczniów naszej szkoły znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji. Uzyskują niezbędną pomoc i wsparcie w wychowywaniu i edukacji dziecka od nauczycieli, wychowawców i specjalistów zatrudnionych w szkole.

Wychowawcy

Prowadzą w różnych formach szkolenia, konsultacje dla rodziców, dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, sprawują opiekę wychowawczą nad uczniami szkoły, a w szczególności: tworzą warunki wspomagające ich rozwój i przygotowują do życia w rodzinie i w społeczeństwie, poznają warunki życia i nauki swoich wychowanków, uczą pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości, realizują w toku pracy wychowawczo-profilaktycznej treści i cele niniejszego programu oraz nadzorują pomoc psychologiczno-pedagogiczną w swojej klasie.

Nauczyciele

Wszyscy nauczyciele realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny, a w szczególności nauczyciele wychowawcy uwzględniają go przy realizacji klasowych planów pracy. Nauczyciele mają obowiązek reagowania na przejawy niedostosowania społecznego u dzieci, wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, udzielają pomocy w przewyżnianiu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznanie potrzeb, odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza jej terenem, np. na wycieczkach szkolnych, świadczą pomoc psychologiczno-pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem.

Uczniowie

Wszyscy uczniowie naszej szkoły są poddani oddziaływaniom tego programu. Wzmacniane są ich więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną. Kształtowany jest przyjazny klimat w szkole, budowane są prawidłowe relacje rówieśnicze.

Psycholog, pedagog szkolny, pedagog specjalny

Udzielają pomocy dzieciom, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej. Współpracują z instytucjami w organizowaniu różnych form spędzania czasu przez dzieci, szczególnie z rodzin zaniedbanych środowiskowo. Współpracują z policją, z sądem dla nieletnich, kuratorami (w razie zaistniałej potrzeby), z ośrodkiem pomocy społecznej. Kształtują u uczniów i ich rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji wynikających z popełnionych czynów. Prowadzą zajęcia terapeutyczne z dziećmi: indywidualne i grupowe, realizują profilaktykę zachowań ryzykownych wśród uczniów. Organizują spotkania i prelekcje dla rodziców na tematy związane z procesem nauczania i wychowania, udzielają wsparcia zgłaszającym się rodzicom w sytuacjach trudnych wychowawczo i losowo, współpracują z nauczycielami w zakresie procesu nauczania i wychowania uczniów.

VIII. Diagnoza zagrożeń

Szkoła Podstawowa im. Stefana Żeromskiego w Poniatowej każdego roku szkolnego przeprowadza diagnozę środowiska wychowawczego, analizuje potrzeby i zasoby. W celu diagnozy sytuacji wychowawczej w szkole korzystamy z:

- badań ankietowych skierowanych do rodziców, uczniów i nauczycieli na temat atmosfery w szkole oraz warunków organizacji nauki w niej;
- spostrzeżeń wychowawców na temat zachowań problemowych w klasie;
- ludzkich zasobów szkoły tj. kompetencji kadry kierowniczej, kompetencji zawodowych nauczycieli rozwijanych poprzez dodatkowe doskonalenie się oraz kompetencji szkolnych specjalistów (pedagoga i psychologa, pielęgniarki szkolnej), z kompetencji specjalistów spoza szkoły – współpracujących z nią, oraz rodziców.
- analizy dokumentacji prowadzonej przez kadre pedagogiczną oraz pielęgniarkę szkolną.

W wyniku diagnozy i ewaluacji dotychczasowych programów wyłoniono następujące obszary problemowe: (czynniki chroniące i czynniki ryzyka):

Czynniki ryzyka występujące w szkole to:

1. Negatywne zachowania uczniów w postaci agresji słownej i fizycznej.
2. Nadmierne korzystanie z telefonów na terenie szkoły oraz nieodpowiedzialne zachowania w Internecie, zwłaszcza w mediach społecznościowych.
3. Uczniowie eksperymentują na terenie szkoły z paleniem papierosów, papierosów elektronicznych oraz spożywają napoje energetyczne.

Czynniki chroniące występujące w szkole to:

1. Wychowawcy wspierają, motywują uczniów do działania oraz służą pomocą w sytuacjach problemowych.
2. Uczniowie mają pozytywne relacje z rodzicami.
3. Uczniowie stosują zdrowy styl życia, wielu z nich jest aktywnych fizycznie w szkole i poza nią.
4. Uczniowie nie mają kontaktów z rówieśnikami, którzy spożywają alkohol i narkotyki.
5. Uczniowie czują się w szkole bezpiecznie, są lubiani i akceptowani przez rówieśników.

IX. Zadania wychowawczo-profilaktyczne realizowane w roku szkolnym 2023/2024**A. Sfera fizycznego rozwoju ucznia – „edukacja zdrowotna”**

Zadania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
1. Wspomaganie uczniów w rozwoju ukierunkowane na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej – kształtowanie postaw sprzyjających zdrowiu.	1. Kształtowanie nawyku dbania o własne zdrowie, estetykę własną i otoczenia. Utrzymanie higieny ciała i dbałość o schludny wygląd. 2. Nabywanie umiejętności zdrowego stylu życia. Umiejętne zagospodarowanie czasu wolnego. 3. Kształtowanie sprawności fizycznej i odporności. Rozwijanie nawyku uprawiania sportu i wykorzystywanie posiadanych predyspozycji do uprawiania określonych dyscyplin sportowych.	- Działania informacyjne – dostarczanie wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia. - Długofalowe wspieranie ucznia w rozwoju i zdrowym stylu życia. - Realizacja zajęć z zakresu edukacji zdrowotnej. - Prowadzenie pogadanek na godzinach wychowawczych zgodnie z treściami uwzględnionymi w podstawie programowej. - Organizacja konkursów dotyczących zdrowego stylu życia. - Organizacja kół zainteresowań promujących zdrowy styl życia. - Lekcje wychowania fizycznego, biologii, przyrody, informatyki, edukacji wczesnoszkolnej, WOS, techniki i edukacji dla bezpieczeństwa. - Organizowanie zawodów sportowych, udział uczniów w pozalekcyjnych zajęciach SKS. - Warsztaty stomatologiczne dla uczniów klas I-III.
2. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za zdrowie swoje i innych.	1. Kształtowanie umiejętności dbania o swoje zdrowie. 2. Kształtowanie umiejętności rozpoznawania chorób i czynników ich powodujących. 3. Zachowanie zasad zdrowego stylu życia. 4. Kształtowanie u wychowanków świadomości korelacji pomiędzy stylem życia a zdrowiem. 5. Kształtowanie umiejętności racjonalnego korzystania z urządzeń mobilnych, w szczególności w sytuacji przejścia szkoły na naukę zdalną.	- Kształtowanie umiejętności skutecznego dbania o własne zdrowie. - Przekazywanie wiedzy na temat zapobiegania chorobom. - Spotkania ze specjalistami. - Gazetki ściennie i ulotki. - Udział w ogólnopolskich akcjach i konkursach prozdrowotnych. - Spotkania z pielęgniarką szkolną pedagogiem i psychologiem. - „Pierwszy dzwonek. NIE! dla meningokoków” Program edukacyjny opracowany w ramach Ogólnopolskiej Kampanii Profilaktyki Zakażeń Meningokokowych. - Udział uczniów kl. VII-VIII w programie edukacyjnym „Podstępne WZW” (profilaktyka

		wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C). - Spotkania uczniów z pracownikiem PSSE w Opolu Lubelskim nt. zasad bezpiecznego grzybobrania, chorób zakaźnych, uzależnień chemicznych itp. - Profilaktyka higieny: higiena osobista i otoczenia, higiena narządu wzroku, higiena jamy ustnej – pielęgniarka szkolna. - Pierwsza pomoc przedmedyczna – pielęgniarka szkolna. - Akademia dojrzewania – pielęgniarka szkolna. - Profilaktyka wad postawy – pielęgniarka szkolna. - Profilaktyka nowotworowa – Miesiąc walki z rakiem w październiku – klasy VII, VIII - Amazonki Poniatowa. - Udział uczniów kl. VII-VIII w programie edukacyjnym „Znamię! Znam je?” (profilaktyka czerniaka). - Przeciwdziałanie paleniu papierosów (w tym e- papierosów), program „Znajdź właściwe rozwiązanie”. - Profilaktyka antynikotynowa. - Udział klasy w projekcie „Czyste powietrze wokół nas. Profilaktyka antynikotynowa” we współpracy z klasą 2d i PSSE w Opolu Lubelskim.
3. Ugruntowanie wiedzy z zakresu zdrowego odżywiania się, uświadamianie korzyści z aktywności fizycznej.	1. Poszerzanie wiedzy na temat zdrowego stylu życia. 2. Kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych. 3. Propagowanie zasad zdrowego odżywiania się. 4. Profilaktyka zaburzeń odżywiania – anoreksja, bulimia, kompulsywne objadanie się. 5. Dbanie o rozwój umiejętności zawodowych nauczycieli dotyczących problematyki otyłości.	- Współpraca z instytucjami prowadzącymi profilaktykę w zakresie zdrowego odżywiania (otyłość, cukrzyca). - Udział w „Programie badawczo-wdrożeniowym edukacji żywieniowej uczniów klas II-VI szkół podstawowych. Akronim: Junior-Edu-Żywienie (JEŻ)”. - „Bieg po zdrowie” PSSE w Opolu Lubelskim klasy 4. - Udział szkoły w programie „Mleko i owoce w szkole”. - Udział szkoły w XVIII edycji Programu Edukacyjnego „Trzymaj Formę!” (PSSE w Opolu Lubelskim) – cały rok.

4. Profilaktyka uzależnień od substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych.	1. Dbanie o rozwój umiejętności zawodowych nauczycieli dotyczących problematyki uzależnień. 2. Trening umiejętności odmawiania: papierosa, alkoholu, dopalaczy itd. 3. Prowadzenie edukacji antyuzależnieniowej. 4. Uświadomienie zagrożeń wynikających z przedwczesnej inicjacji alkoholowej, nikotynowej. 5. Kształtowanie świadomości na temat negatywnego wpływu napojów energetycznych na zdrowie dzieci i młodzieży.	- Uzależnienia od alkoholu – propozycje spędzania wolnego czasu w ruchu, na sportowo bez alkoholu, organizacja konkursów. - Uzależnienie od używek i dopalaczy – organizacja spotkań dla rodziców, uczniów, uwrażliwienie na sygnały, które mogą niepokoić. - Zajęcia z wychowawcą, filmy o uzależnieniach, warsztaty. - Wskazanie miejsc, w których można uzyskać pomoc. - Spotkania z pielęgniarką szkolną, pedagogiem, psychologiem. - Konsultacje ze specjalistami. - Organizacja spotkania dla uczniów /rodziców/nauczycieli z szeroko rozumianej profilaktyki uzależnień.
5. Prowadzenie edukacji ekologicznej oraz rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.	1. Zwrócenie uwagi uczniów na zagrożenie środowiska. 2. Zainteresowanie młodych ludzi światem, jego różnorodnością, bogactwem i pięknem przyrody. 3. Kształtowanie umiejętności mądrego i odpowiedzialnego współżycia człowieka z przyrodą. 4. Uświadomienie, że życie bez kontaktu z przyrodą jest niemożliwe. 5. Zapoznanie uczniów z podstawowymi zasadami ochrony przyrody. 6. Przyzwyczajanie do oszczędzania bogactw naturalnych. 7. Rozwijanie zainteresowań uczniów źródłem pochodzenia żywności, dostarczanie wiedzy na temat, zdrowej żywności, wyrabianie umiejętności właściwego jej wyboru, zwracanie uwagi na problem marnotrawstwa żywności.	- Akcja Sprzątanie Świata. - Akcja „Szkoła bez plastiku” (listy i broszury informacyjne dla uczniów, nauczycieli i rodziców, lekcje wychowawcze o tematyce proekologicznej). - Całoroczna zbiórka nakrętek plastikowych i zużytych baterii. - Spotkania z ciekawymi ludźmi: leśnik, ornitolog, pszczelarz. - Udział w Europejskich Dniach Ptaków i Zimowym Ptakoliceńcu 2024 (warsztaty i spacerzy ornitologiczne dla uczniów). - Kuratorski konkurs biologiczny. - Konkursy wiedzy ekologicznej, fotograficzne i plastyczne, przyrodnicze. - Współpraca z Ogólnopolskim Towarzystwem Ochrony Ptaków, Ligą Ochrony Przyrody, WWF (udział w akcjach ogólnokrajowych). - Sadzenie drzewek i krzewów wokół szkoły, założenie kwietnej łąki, ustawienie domku dla owadów zapylających. - Obchody Dnia Ziemi (wystawy, konkursy, Zielony Happening). - Lekcje terenowe z przyrody i biologii – Wycieczki krajoznawcze.

- Projekt Edukacyjny „Kubusiowi Przyjaciele Natury”.

B. Sfera społecznego rozwoju ucznia – „kształtowanie postaw społecznych – relacje”

Zadania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
1. Przygotowanie uczniów do aktywnego i świadomego uczestnictwa w życiu społecznym oraz podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego.	1. Rozwijanie samorządności uczniów. 2. Pełnienie różnych ról społecznych (klub, drużyna, wspólnota). 3. Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów. 4. Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów. 5. Propagowanie idei wolontariatu wśród uczniów. 6. Organizowanie zajęć dotyczących istotnych problemów: społecznych, zdrowotnych, prawnych, finansowych, klimatycznych i ochrony środowiska.	- Zajęcia i warsztaty specjalistyczne (np. akademia, zajęcia dla rówieśników, wystąpienia publiczne). - Opieka nad samorządem uczniowskim. - Funkcjonowanie drużyny harcerskiej i zuchowej. - Organizacja spotkań ze znanymi ludźmi i autorytetami, regionalistami. - Prowadzenie Szkolnego Koła Wolontariatu. - Propagowanie postaw patriotycznych i obywatelskich. - Zajęcia z wychowawcą i specjalistami zewnętrznymi. - Debaty szkolne.
2. Rozwijanie umiejętności współdziałania w grupie społecznej, rozwiązywania problemów, z zachowaniem zasad poprawnego komunikowania się.	1. Przestrzeganie zasad zdrowego współzawodnictwa. 2. Prowadzenie zajęć uczących rozwiązywania konfliktów oraz mediacji rówieśniczych. 3. Promowanie zasad kulturalnego komunikowania się w sieci internetowej.	- Spotkania z policjantem – skutki prawne związane z występowaniem różnych form agresji, w tym cyberprzemocy. - Zajęcia warsztatowe z pedagogiem szkolnym, nauczycielami wychowania fizycznego, zajęcia z informatyki. - Organizowanie wycieczek szkolnych oraz imprez integrujących środowisko szkolne. - Warsztaty rozwiązywania konfliktów i mediacji rówieśniczych – Mediator szkolny. - Współpraca z Rzecznikiem Praw Ucznia w rozwiązywaniu konfliktów między nauczycielem, a uczniem.

3. Rozwijanie wrażliwości i poczucia odpowiedzialności za relacje międzyludzkie.	1. Realizacja zajęć dydaktycznych z wychowawcą uczących zasad współżycia w grupie. 2. Podejmowanie działań na rzecz innych uczniów, organizacji, podejmowanie działań w ramach wolontariatu. 3. Organizowanie w ramach zespołów klasowych i pozaklasowych pomocy koleżeńskiej uczniom mającym problemy z opanowaniem materiału. 4. Rozwijanie postawy tolerancji i akceptacji oraz wsparcia dla osób słabszych, chorych, z niepełnosprawnością oraz odmiennych kulturowo i tożsamościowo.	- Prowadzenie zajęć z zakresu prawa – poznanie praw i obowiązków wynikających z roli ucznia, członka społeczności szkolnej, rodziny i kraju. - Zajęcia warsztatowe z psychologiem, lekcje wychowawcze – rozwijanie empatii, wrażliwości na potrzeby i samopoczucie innych, dostrzeganie sygnałów świadczących o tym, że rówieśnik może potrzebować pomocy i wsparcia. - Prowadzenie Szkolnego Koła Wolontariatu. - Prowadzenie Szkolnego Koła Caritas. - Zajęcia reintegracyjne w klasach, zorganizowane aktywności pozalekcyjne – gry terenowe, rajdy, wycieczki. - Obchody Światowego Dnia Osób z Zespołem Downa (marzec), Osób z Autyzmem (kwiecień), Międzynarodowy Dzień Osób Niepełnosprawnych (grudzień 2023). - Projekt ogólnopolski „Wspólnie mocniejsi – uczymy się przez integrację”. - Wymiana kartek z życzeniami z okazji świąt Bożego Narodzenia oraz świąt Wielkanocnych ze Stowarzyszeniem na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną w Poniatowej, Środowiskowym Ośrodkiem Wsparcia „PINOKIO” w Poniatowej. - Uwrażliwienie, tolerancja, akceptacja osób z niepełnosprawnościami na przykładzie mukowiscydozy – w wybranych klasach. - Akcje, gazetki, happeningi, lekcje wychowawcze dotyczące tolerancji i akceptacji dla odmienności.

4. Wspieranie uczniów niebędących obywatelami Polski, w szczególności uczniów z Ukrainy	1. Stwarzanie uczniom cudzoziemskim odpowiednich warunków do adaptacji i nauki w nowym środowisku. 2. Otoczenie szczególną troską uczniów nowych poprzez stopniowe wdrażanie ich do polskiego systemu edukacji. 3. Prowadzenie wnikliwej obserwacji uczniów pod kątem ich potrzeb edukacyjnych i socjokulturowych oraz reagowanie na te potrzeby. 4. Promowanie kultury kraju uczniów cudzoziemskich. 5. Objęcie opieką psychologiczno-pedagogiczną i zdrowotną. 6. Organizowanie spotkań, wyjazdów międzykulturowych.	- Występy artystyczne, prezentacje multimedialne, gazetki, wycieczki krajoznawcze i edukacyjne, wspólne spędzanie czasu. - Spotkania i wyjazdy międzykulturowe. - Integracja w czasie zajęć szkolnych, wycieczek i innych imprez szkolnych. - Wsparcie edukacyjne dla uczniów m.in. z Ukrainy poprzez dodatkowe lekcje języka polskiego.

C. Sfera rozwoju psychicznego – „wartości, normy, wzory zachowań – kultura”

Zadania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
1. Budowanie systemu wartości – integracja działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły i rodziców.	1. Realizacja zajęć edukacyjnych – kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania innych kultur i tradycji. 2. Promowanie systemu wartości ogólnoludzkich – ze szczególnym naciskiem na dobro, prawdę i piękno.	- Zajęcia realizowane podczas zajęć na lekcjach języka polskiego, WOS, przyrody, geografii, informatyki, wychowania do życia w rodzinie. - Zajęcia z pedagogiem szkolnym, pedagogiem specjalnym i psychologiem. - Spotkania z autorytetami – dostarczenie wzorców osobowych. - Warsztaty dla uczniów i rodziców. - Realizacja tematów na zajęciach z wychowawcą. - Programy edukacyjne – telewizyjne, spektakle teatralne. - Filmy edukacyjne i materiały. - Gazetki edukacyjne. - Organizowanie indywidualnych kontaktów z pedagogiem i psychologiem szkolnym, ze specjalistami. - Realizacja zajęć na lekcjach religii.

2. Kształtowanie prawidłowego stosunku do wartości i norm oraz kultury zachowania.	1. Kształtowanie umiejętności odróżniania dobra od zła. 2. Nauka dobrych manier. 3. Kształtowanie wrażliwości estetycznej. 4. Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów. 5. Rozwijanie szacunku dla kultury, historii narodu i dorobku narodowego. 6. Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu. 7. Przeciwdziałanie objawom dyskryminacji, propagowanie tolerancji i akceptacji dla odmienności. 8. Stworzenie warunków wyrównywania różnic językowych, kulturowych dla dzieci i młodzieży pochodzącej z innych krajów.	- Organizowanie wyjść na spotkania ze sztuką np. do teatru, filharmonii, muzeów, wystaw artystycznych. - Realizacja zajęć na lekcjach języka polskiego, lekcjach z wychowawcą – kształtowanie postaw społecznie akceptowanych. - Organizacja wycieczek – umożliwienie kontaktu z wytworami sztuki oraz miejscami pamięci narodowej. - Prowadzenie kół zainteresowań dla dzieci i młodzieży. - Organizowanie spotkań z pasjonatami i instytucjami kultury prowadzącymi zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów. - Prowadzenie Saloniku Prasowego „Apostrof”. - Organizacja konkursów, przedstawiń uczniowskich. - Oglądanie spektakli teatralnych na temat zasad, wartości i norm społecznych. - Realizacja cyklu lekcji wychowawczych. - Spotkania z przedstawicielami instytucji współpracujących ze szkołą. - Projekt Edukacyjny „Wielokulturowa Lubelszczyzna”.
3. Ochrona zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.	1. Kreowanie środowiska prowadzące do promowania zdrowia psychospołecznego i dobrostanu. 2. Edukacja w zakresie zdrowia psychicznego – wiedza, postawy i zachowania. 3. Interwencje w przypadkach problemów emocjonalnych i społecznych. 4. Kierowanie uczniów na profesjonalne leczenie. 5. Pomoc uczniom przeżywającym kryzysy.	- Zajęcia profilaktyczne dotyczące ochrony zdrowia psychicznego – lekcje wychowawcze, warsztaty edukacyjne, akcje szkolne, gazetki. - Obchody dni związanych z profilaktyką zdrowia psychicznego: - Światowy Dzień Zdrowia Psychicznego - 10.10 – budowanie odporności psychicznej uczniów; - Międzynarodowy Dzień Zapobiegania Przemocy wobec Dzieci – Kampania 19 dni – listopad; - Tydzień Życzliwości i Tolerancji – listopad; - Światowy Dzień Walki z Depresją – luty; - Dzień Bezpiecznego Internetu – luty; - Ogólnopolskie program profilaktyczny „Młode Głowy – otwarcie o zdrowiu

		psychicznym”; - Udział w projekcie Profilaktyka Zdrowia Psychicznego; - Psychoedukacja rodziców – podnoszenie kultury pedagogicznej rodziców. - Projekt Edukacyjny „Ciekawscy Trzecioklasiści. Dlaczego wszystkie pytania są dobre?”

D. Profilaktyka zachowań ryzykownych – bezpieczeństwo

Zadania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
1. Poznawanie zasad bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz w sytuacjach nadzwyczajnych w tym poprzez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.	1. Poznanie praw i obowiązków ucznia – budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję. 2. Dostarczenie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach. 3. Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa na temat postępowania w sprawach nieletnich. 4. Propagowanie wiedzy na temat środków uzależniających oraz prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych. 5. Bezpieczne organizowanie zajęć ruchowych (wychowania fizycznego) i poruszania się po drogach. 6. Bezpieczne korzystanie ze środków komunikacji publicznej – przeciwdziałanie i zapobieganie sytuacjom problemowym.	- Realizacja zajęć wychowawczo-dydaktycznych na zajęciach z wychowania fizycznego (znajomość zasad bezpieczeństwa podczas korzystania ze sprzętu sportowego, podczas pobytu nad wodą, w górach). - Realizacja zajęć na lekcjach WOS, WDŻ – poznanie instytucji, do których należy się zwrócić w przypadku występowania przemocy fizycznej lub psychicznej. - Organizacja spotkania z policjantem. - Konsultacje z pedagogiem i psychologiem - Realizacja zajęć edukacji dla bezpieczeństwa – poznanie zasad ostrzegania ludności o zagrożeniach. - Realizacja tematów na zajęciach z wychowawcą. - Filmy edukacyjne i materiały.
2. Kształtowanie umiejętności korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnej.	1. Uświadamianie negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństwa wynikające z anonimowych kontaktów. 2. Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób	- Realizacja zajęć na lekcjach informatyki, języka polskiego i zajęciach edukacji wczesnoszkolnej. - Rozmowy, pogadanki, zajęcia warsztatowe na temat uzależnienia od Internetu. - Dzień Bezpiecznego Internetu – luty. - Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym

	poznanych w sieci. 3. Nauka obrony przed naciskiem otoczenia (w tym na reklamę). 4. Nauka oceny wiarygodności informacji zamieszczanych w Internecie. 5. Promowanie wartościowych stron, portali, blogów – wskazywanie dobrych stron Internetu.	uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. - Zajęcia z wychowawcą, na lekcjach informatyki, WOS – tematyka lekcji na temat zamieszczania i rozpowszechniania informacji w sieci. - Prowadzenie zajęć profilaktycznych dotyczących hejtu, sekstingu i przemocy w Internecie i fake news. - Kampania „Odłącz się. Połącz się”. - Profilaktyczny program edukacyjny dla szkół „Re@lnie Odpowiedzialni”. - Organizowanie spotkań dla rodziców – uświadomienie zagrożeń płynących z Internetu. - Indywidualne poradnictwo prowadzone przez specjalistów pracujących w szkole. - Ogólnopolski projekt edukacyjny „Luźne lekcje z naukowcami – poznajemy i eksperymentujemy”.

Organizacja działań dla rodziców, opiekunów prawnych

Zadania	Formy realizacji
Informowanie rodziców o podejmowanych przez szkołę działaniach wychowawczo-profilaktycznych.	- Zapoznanie rodziców z Programem Wychowawczo-Profilaktycznym. - Dni otwarte szkoły – kierowanie informacji do rodziców. - Przekazywanie na bieżąco informacji o programach realizowanych w ramach Programu Wychowawczo-Profilaktycznego za pomocą e-dziennika, poczty elektronicznej, strony internetowej szkoły i gazetek ściennych. - Konsultacje dla rodziców.
Informowanie rodziców o funkcjonowaniu dziecka w szkole.	- Przekazywanie na bieżąco informacji o sukcesach, trudnościach i problemach uczniów za pomocą dziennika elektronicznego, podczas rozmów indywidualnych, zebrań klasowych. - Rozmowy indywidualne z pedagogiem szkolnym, pedagogiem specjalnym, psychologiem szkolnym, dyrektorem szkoły.

	- Informacje na temat niskiej frekwencji – pisemne. - Współpraca z Radą Rodziców w zakresie pomocy materialnej dla uczniów potrzebujących wsparcia, dożywiania, dofinansowania wycieczek.
Przekazywanie wiedzy na temat problemów wychowania i profilaktyki.	- Organizacja spotkań, warsztatów dla rodziców ze specjalistami nt. uzależnienia od nikotyny i e-papierosów oraz Internetu. - Organizacja warsztatów dla rodziców: zaspokojenie potrzeb psychicznych dziecka (miłość, akceptacja, szacunek, troska) jako podstawa wychowania trudności wychowawcze, komunikacja. - Gazetki i biuletyny dla rodziców – upowszechnianie materiałów edukacyjnych. - Doskonalenie umiejętności rodziców w zakresie radzenia sobie z trudnymi sytuacjami. - Prowadzenie Gabinetu Psychologicznego 121 na Facebooku, zamieszczanie treści o charakterze psychologicznym i edukacyjnym dla rodziców, uczniów i nauczycieli. - Organizowanie spotkań z rodzicami – dostarczenie informacji jak powinni zachować się w sytuacjach wymagających interwencji. - Indywidualne konsultacje z wychowawcą, pedagogiem i psychologiem.

Organizacja działań dla nauczycieli

Zadania	Formy realizacji
Organizacja doskonalenia zawodowego – kursy, warsztaty, szkolenia.	- Dostarczanie nauczycielom informacji o dostępnych formach doskonalenia poza szkołą na temat np. dostosowania warunków wychowawczych do potencjalnych obszarów dyskryminacji.
Organizacja wewnątrzszkolnego doskonalenia. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania niebezpiecznych środków i substancji.	- Organizacja szkoleniowych rad pedagogicznych, np. z zakresu efektywnych metod uczenia się, ocenianie kształtujące, negocjacje i mediacje. - Zorganizowanie Rady Szkoleniowej dotyczącej funkcjonowania dziecka z depresją i fobią szkolną. - Uzyskanie wiedzy na temat norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.
Propagowanie literatury na temat profilaktyki w szkole.	- Udostępnianie materiałów szkoleniowych. - Gromadzenie literatury na temat szkolnej profilaktyki.

X. Ewaluacja programu

Ewaluacja Programu Wychowawczo-Profilaktycznego przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej powołany przez dyrektora. Zadaniem zespołu jest opracowanie planu ewaluacji programu, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana Rada Pedagogiczna i Rada Rodziców.

Sposoby i środki ewaluacji:

- obserwacja i analiza zachowań uczniów,
- obserwacja postępów w nauce,
- frekwencja na zajęciach dydaktycznych,
- udział w konkursach, uroczystościach szkolnych, wycieczkach.

Narzędzia ewaluacji:

- ankieta dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
- obserwacja zachowania uczniów,
- analiza dokumentacji szkolnej: pedagoga szkolnego, pedagoga specjalnego, psychologa szkolnego i innych nauczycieli,
- analiza dokumentacji wychowawców,
- analiza sukcesów i osiągnięć uczniów,
- rozmowy indywidualne z rodzicami, uczniami i pracownikami szkoły,
- analiza przypadków
- analiza sprawozdań pielęgniarki dotyczących stanu zdrowia i wypadkowości uczniów.

Przebieg pracy wychowawczo-profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i wyciąganiu wniosków na przyszłość.

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. STEFANA ŻEROMSKIEGO W PONIATOWEJ

został zatwierdzony do realizacji na Radzie Pedagogicznej w dniu 27 września 2023 r.
Uchwałą nr V/2023/2024.

W imieniu Szkolnej Rady Rodziców
Przewodnicząca SRR Magdalena Karaś

W imieniu Rady Pedagogicznej
Dyrektor Szkoły Rafał Pastwa